

PASSAR-S'HO BÉ AMB L'ANGOIXA

La vitalitat del terror

La imatge del director cinematogràfic George A. Romero, el creador de *Night of the living dead* (estrenada ací com *La noche de los muertos vivientes*), no es gens terrorífica. Més aviat al contrari: és acollidora. És un home gros, amb barba blanquinosa, que aparenta prop dels cinquanta anys, i que es mostrarà molt obert amb els periodistes quan se celebrà el Festival Internacional de Cinema de Sitges, ara fa pocs dies.

Certament, a Sitges, hi havia curiositat per conèixer la seva pel·lícula *Day of the dead*, on George A. Romero insisteix en el tema dels morts vivents, i que d'alguna manera, suposa la continuació de *Night of the living dead*, convertida, ja, en un exponent clàssic del cinema de terror. El dia de la projecció, el local s'omplí de gom a gom per un públic «afamat de por», que en sortí satisfet en el seu desig.

George A. Romero riu quan se li explica que molta gent abandonà la sala, en un atac d'angoixa, quan s'es-

George A. Romero torna a les nostres pantalles amb una nova incursió en el tema dels morts vivents

Dolors Palau

trenà al nostre país, fa més de deu anys, *Night of the living dead*, i comenta: «Ho sento molt. Jo el que vull és que la gent s'ho passi bé amb l'angoixa, i no a l'inrevés. No sóc un home agressiu, que s'estima el patiment. Més aviat sóc pacífic i tranquil, encara que gaudeixo veient pel·lícules de terror. El que passa és que, fent aquest tipus de cinema, he guanyat diners, i així em mantinc, però també m'agrada fer altres pel·lícules. La veritat és que ja n'he fet que no siguin de terror, però no han tin-

gut èxit. En el meu cas, la gent prefereix les pel·lícules de terror».

Les pel·lícules de terror també tenen una al·legoria

Els films de terror de George A. Romero, i especialment el presentat a Sitges, *Day of the dead*, parlen sovint de supervivència. Sembla com si el cinema de terror pogués anar més enllà de provocar una sensació. Pot ser, també, una forma de reflectir la realitat. En aquest sentit, George A. Romero opina que «el cinema fantàstic sempre té una al·legoria i una suggerència».

«Les meves pel·lícules —diu— reflecteixen la meua manera de veure l'entorn, traspunen una filosofia i una moral, però no com en un míting, sinó com una proposta. En fons, és la moral de la meua generació. El que jo voldria és que els meus films fossin com un viatge per les muntanyes russes de Disneyland, és a dir, passar por, però al final t'has divertit».

George A. Romero passa revista a les pel·lícules de terror que li han donat la fama, i observa que són diferents, «perque en cadascuna he reflectit una època diferent». Així doncs, *Night of the living dead*, realitzada l'any 1968, és un film més visceral; i *Day of the dead* és més lleugera, «encara que —precisa— els anys

Day of the dead.

80 no estan del tot definits i m'hauria agradat, potser, esperar dos anys més per fer-la».

Malgrat tot, el problema de la supervivència no deixa de ser una sensació angoixant dels anys 80, que ha estat portada al cinema per George A. Romero, i per altres directors. Romero pensa que el film *El dia després* va impactar la societat nord-americana perquè s'hi va saber expressar un neguit latent: la catàstrofe nuclear.

Arribat en aquest punt, George A. Romero somriu maliciosament i diu: «¿Saps en què s'ha convertit la cova on vam rodar la darrera pel·lícula? Doncs, si abans era un espai pràcticament inhabitable, ara és un refugi per a guardar objectes valuosos o secrets, per si ve una guerra. ¡Això, però, és una bogeria! ¿On anirem a parar? Davant un perill o un desastre, la gent, en comptes de cooperar o discutir la forma d'evitar-ho, es dedica a fer refugis per a guardar objectes. ¡Això sí que és una ironia!»

El terror és un signe de vitalitat universal

Les pel·lícules de terror cada dia tenen més seguidors, i han esdevingut un gènere que ja compta amb una sè-

George A. Romero continua desenvolupant el tema dels morts vivents en les seves pel·lícules.

rie de films clàssics. La proliferació d'aquests films ha provocat l'aparició de festivals de cinema fantàstic, com el de Sitges. I podríem preguntar-nos si al nostre país la gent és més aficionada al cinema de terror que en altres llocs.

Aquests festivals, però, no funcionen només aquí, sinó arreu del món, «perquè —com explica George A. Romero— la gent necessita vitalitat, divertiment i acció en el cinema», i afegeix: «tot el món és receptiu a aquest tipus de cinema, i això és com el jazz, és un esperit viu que ens fa viure en un moment donat».

La pel·lícula *Day of the dead* rebé una placa honorífica en el Festival de Sitges, i a la protagonista del film, Lori Cardille, li fou atorgat el premi a la millor actriu, tot i que ara el seu primer paper cinematogràfic. George A. Romero recollí personalment la placa i fou molt aplaudit pels seus seguidors.

En aquests moments, George A. Romero treballa en un nou guió, basat en una novel·la d'Sthefen Kleen, el mateix que va escriure *Carrie*, *El resplandor* o *Los ninos del maíz*.

«La pel·lícula —diu— continuarà la mateixa línia que les anteriors, és a dir, intentar atemorir la gent, sempre dins del divertiment.» □

Festival de cinema fantàstic de Sitges

Sagnia i humor

Els seguidors de cinema de terror s'aplegaren a Sitges, una vegada més, per assistir al VIII Festival Internacional de Cinema Fantàstic, que s'hi celebrà del 4 al 12 d'octubre. La sala del Cinema Retiro, on tingué lluc la projecció de les pel·lícules, es féu petita, i en moltes sessions la gent restà a fora, sense poder entrar-hi.

De les pel·lícules projectades, cal destacar la guanyadora, *Re-Animator*, d'Stuart Gordon, basada en un conte de H. P. Lovecraft. El director ha sabut desenrotllar el tema amb un llenguatge que es mou entre el suspens i l'humor. Malgrat tot, el dia de la projecció es desmaià un espectador a la sala, concretament el fotògraf de l'organització, i s'hagué de reclamar un metge per atendre'l. Per aquest petit incident, però, no es pot jutjar la pel·lícula, ja que de veritat és molt divertida.

Els altres premis d'aquest festival foren per a la pel·lícula japonesa *Saraba Hakobunes*, del director, ja mort, Shuji Tereyama, guardonat per la millor fotografia, millor director i premi de la crítica. El d'interpretació fou per a l'actriu Lori Cardille per *Day of the dead*, i el d'efectes especials per a *Liberforce*, de Tobe Hooper, un dels films que impactaren més els seguidors del festival.

Entre «els famosos» que es deixaren veure per Sitges cal anomenar Roy Ashton, el famós maquillador d'*El Fantasma de la òpera*, *Dràcula*, i *The devils*, i *La plaga de los zombies*, entre d'altres; el director George A. Romero, conegut per *Night of the living dead*, i el cantant Eric Burdon, un dels membres del jurat. També hi havia el poeta Joan Brossa, gran entusiasta del cinema de terror, que no faltà a cap sessió, i l'actor Joan Borràs.

Pel que fa a les pel·lícules fora de concurs, cal destacar-ne: *The night of the hunter*, de Charles Laughton, protagonitzada per Robert Mitchum; *Maxie*, un film d'humor que donà la nota refrescant a la sagnia festivalera; i *Legend*, de Ridley Scott, un conte ple de fantasia que tancà el certamen.

Dins d'aquest festival es dedicà un apartat a promoure el cinema català, organitzant-ne un mercat i invitant compradors internacionals. El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya posà a disposició d'Èxit, aquest és el nom del mercat, uns 3.000.000 de pessetes, per tal de desenvolupar aquest projecte, que, segons Paco Poch, el director, ha estat, com el mateix nom indica, tot un èxit. □